

مدیریت تحصیلات تکمیلی

دانشکده کشاورزی

گروه اقتصاد

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته اقتصاد کشاورزی

گرایش منابع طبیعی و محیط زیست

بررسی اثرات نابرابری در آمد، توسعه انسانی و کیفیت نهادی بر محیط زیست در ایران

استاد راهنما:

دکتر علیرضا سرگزی

استاد مشاور:

دکتر سامان ضیایی

نگارش:

هستی پارسا منفرد

چکیده

تلاش کشورها برای افزایش درآمد ملی و رفاه اگر همراه با ملاحظات محیط زیستی نباشد، زیان‌های جبران‌ناپذیری از جمله تغییرات سریع آب و هوایی و تخریب محیط زیست را به همراه خواهد داشت. از این رو در سال‌های اخیر توجه زیادی به کیفیت و پایداری محیط زیست در سطوح ملی و فرا ملی شده است. بسیاری از دولت‌ها متوجه شده‌اند که نمی‌توانند عملکرد محیط زیستی را صرفاً مرتبط با توسعه اقتصادی ببینند و به سایر ابعاد توسعه به خصوص توسعه اجتماعی توجه نکنند. در سطح جهانی نیز ضرورت بهبود ابعاد محیط زیستی و توسعه انسانی یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد بحث و بررسی می‌باشد. و همچنین نابرابری درآمد در اقتصاد می‌تواند آثار و پیامدهای متفاوتی داشته باشد. نابرابری درآمد از کانال‌های مختلف، از جمله تقاضای اجتماعی، بر کیفیت محیط تأثیر می‌گذارد. نابرابری درآمد می‌تواند با تغییر ترجیحات مصرف کننده بر رفتارهای اقتصادی و زیست محیطی تأثیر بگذارد. و در نهایت یکی از پیش نیازهای رسیدن به رشد و توسعه پایدار وجود نهادهای مالی کارا و کیفیت نهادی است.

این تحقیق به دنبال بررسی و مطالعه نابرابری درآمد، توسعه انسانی و کیفیت نهادی بر محیط زیست در ایران در طول دوره زمانی ۱۳۶۳-۱۴۰۲ با استفاده از الگوی رهیافت خود رگرسیون باوقه‌های گسترده غیرخطی (NARDL) بوده است. در این تحقیق متغیر وابسته رد پای بوم‌شناختی و متغیرهای مستقل نابرابری درآمدی، توسعه انسانی و کیفیت نهادی ... بوده است.

نتایج بدست آمده از برآورد مدل نشان داد که شاخص توسعه انسانی تأثیر مثبت و معناداری بر تخریب محیط زیست دارد. همچنین نابرابری درآمدی تأثیر مثبت و معناداری بر تخریب محیط زیست دارد. و در نهایت کیفیت نهادی تأثیر مثبت و معناداری بر تخریب محیط زیست دارد.

واژگان کلیدی: رد پای بوم‌شناختی، توسعه انسانی، کیفیت نهادی و نابرابری درآمدی.

Abstract

Countries' efforts to increase national income and welfare, if not accompanied by environmental considerations, will result in irreparable losses, including rapid climate change and environmental degradation. Therefore, in recent years, much attention has been paid to the quality and sustainability of the environment at the national and supranational levels. Many governments have realized that they cannot see environmental performance solely related to economic development and not pay attention to other aspects of development, especially social development. At the global level, the need to improve environmental aspects and human development is one of the most important issues being discussed and examined. Also, income inequality in the economy can have different effects and consequences. Income inequality from different channels, including social demand, affects the quality of the environment. Income inequality can affect economic and environmental behaviors by changing consumer preferences. And finally, one of the prerequisites for achieving sustainable growth and development is the existence of efficient financial institutions and institutional quality.

This research sought to investigate and study the effects of income inequality, human development, and institutional quality on the environment in Iran during the period 1363-1402 using the Nonlinear Autoregressive Approach with Wide Intervals (NARDL) model. In this research, the dependent variable was the ecological footprint and the independent variables were income inequality, human development, and institutional quality... The results obtained from the model estimation showed that the human development index has a positive and significant effect on environmental degradation. Also, income inequality has a positive and significant effect on environmental degradation. And finally, institutional quality has a positive and significant effect on environmental degradation.

Keywords: Ecological footprint, human development, institutional quality, and income inequality.

Postgraduate Education Management
Faculty of Agriculture
Economics Department
Thesis for a Master's Degree in Agricultural Economics
Natural Resources and Environment Orientation

Investigating the effects of income inequality, human development and institutional quality on the environment in Iran

Supervisor:

Dr. Alireza Sargazi

Advisor:

Dr. Saman Ziaei

by:

Hastee Parsa Monfared

2024